

fastholdte Standpunkt med Fordring om fuld Erstatning, med et fremmed Ord kaldet Kompensation. I 1871—72 var Tolden efter det foregaaende Statsregnskab 17³/₄ Million, men man forlangte en Nedgang af 3 Millioner, saaledes at ³/₄ Million af disse 3 Millioner skulde dækkes ved Forhøjelse af Tolden paa Laksus og deslige, hvorimod man foreslog, at 2¹/₄ Million skulde dækkes ved en direkte Indtægtsstat, som den den Gang kaldtes, men som vi, naar vi senere have omhandlet den i Forbindelse med andre Spørgsmaal, have kaldet en Formue- og Indtægtsstat. Der blev altsaa paa denne Maade tilbage i Told ca. 15 Millioner, det var jo allerede meget. Dette var efter Toldloven af 1863 omtrent det samme Beløb, som Monarkiets samtlige Dele fik ind i Toldindtægter — § 5 i Finanslovens Nr. 5 — da vi havde dem samlede og Rigsraadet var deres repræsentative Myndighed. Altsaa før 1864 vare Toldindtægterne for det samlede Monarki 15 Millioner. Efter at Loven af 1863 var udfkommen, var det for Kongeriget alene i 1871—72 noget over 17 Millioner, som man foreslog nedsat ved denne Nedgang til ca. 15 Millioner, altsaa til et Beløb, som jeg gentager det, svarede til hele Monarkiets Toldindtægt tidligere. Det ærede Medlem fra Møen (Bosjen) var saa venlig, og jeg takker ham derfor, at minde om, at jeg var med til at bryde Isen for de Ideer, som saa nogenlunde have besleget Toldudvalgene siden, og jeg har aldrig fortrudt det. Jeg har fortrudt, at man hist og her har chanceret noget, men jeg har aldrig fortrudt Ideerne. Det ærede Medlem tilføjede, at samtlige Medsættelser bleve foreslaaede erstattede ved en Olfstat. Jeg beider det ærede Medlem rette denne Misforstaaelse af ham; der blev ikke foreslaaet en eneste Dre af denne Nedgang dækket ved en Olfstat. En Olfstat blev berørt i Betænkningen, der blev henvist til Ollet som et Statterobjekt, der omfattede en Laksusartikel, og der som saadan kunde beskattes. Forbruget angaves til 100,000 Td. af denne Laksusgenstand og med en Sat af 8 Kr. pr. Td. vilde det altsaa give en Indtægt af 800,000 Kr. Det var imidlertid kun en Anvisning paa Fremtiden, og hvis den var bleven benyttet, hvad den, jeg havde nær sagt heldigvis, ikke blev, efter at den ved Forbruget er gaaet over fra at være en Laksusgenstand for de mere bemidlede til en nødvendig og almindelig Forbrugsartikel, hvis den var bleven benyttet Næret efter eller senere, vilde der selvfølgelig være fordret yderligere Medsættelse, saa længe man holdt sig til de Principper, hvorefter man da behandlede Toldloven, for det ved en Olfstat

indbundne Beløb. Altsaa Medsættelsen er, for saa vidt den ikke dækkes af en højere Sat paa Laksusartikler, Vin o. s. v., hovedsagelig henvist til en direkte Sat, og man kommer en Gang, som jeg maatte maa omtale, gennem en Betragtning til den Stilling, som jeg tror egentlig holder Stif den Dag i Dag. Jeg haaber, at jeg maa oplæse nogle enkelte Linier af denne Betænkning, som have Betydning for mine senere Udtalelser. Der siges: „Selv om den økonomiske Udvikling desuagtet — uagtet Toldindtægternes Stigen — skrider frem, indholder denne Fremstriden ikke noget Bevis for, at Forbrugsbeskatningen ikke har virket hæmmende, men snarere en Opfordring til at lette Byrderne saa meget som muligt for at give Udviklingen forøget Styrke. Forbrugsbeskatningen i sin Helhed lader sig overhovedet næppe forsvare af nogen anden Grund, end fordi den bestaar; dersom den ikke bestod, vilde det næppe kunne forsvares at indføre den paa noget Omraade, undertagen i det højeste midlertidig under overordentlige Omstændigheder. Men heraf turde følge, at enhver Revision af Forbrugsbeskatningen ikke blot bør gaa ud paa at omfordele det Beløb, den indbringer, paa en Maade, som bedre stemmer med de nationale økonomiske og finansielle Grundsætninger, men tillige paa at nedsette dens samlede Beløb og afløse en saa stor Del deraf, som efter Omstændighederne findes tilraadeligt, med en Afgift, der umiddelbart rammer Statteevnen“. Det findes i Tillæg B. Sp. 1236. Jeg har ikke skrevet denne Betænkning, det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Taubert) var Urdfører for os, men jeg har sluttet mig bevidst til denne Hovedbetragtning, og jeg staar paa denne Hovedbetragtning endnu den Dag i Dag. Jeg har ikke kunnet forandre min Overbevisning, fordi man i lang Tid har haft en Regering, der modsætter sig disse sunde og rigtige finansielle Principper, og som, naar den desuagtet ingen Vegne kan komme, gaar udenfor Grundloven for at kunne blive ved med at regere. Det er ikke disse overordentlige Omstændigheder, der er tænkt paa i denne Betænkning, og som jeg i nogen Maade kan vige for. Man mente den Gang, at naar man havde Regler for en Indkomststat — jeg vil nu sige en Indtægts- og Formuestat — Regler for, hvorledes den skulde virke, og selvfølgelig saadanne Regler, hvorefter den uformuende var ganske fri for at betale nogen Sat, medens Staten steg gradvis efter en vis stigende Stala baade med Hensyn til Formue og med Hensyn til Indtægt — en An-